

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Filipa Dienstbiera a soudců Štěpána Výborného a Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **T. M.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 6. 2024, č. j. MV-71167-4/SO-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 12. 2025, č. j. 16 A 30/2024-47, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.
- II. Žalobce **je povinen** zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku ve výši 1 000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze. Tímto rozsudkem městský soud zamítl stěžovatelovu žalobu proti rozhodnutí žalované o zamítnutí jeho odvolání a potvrzení rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 28. 2. 2024, č. j. MV-145346-3/OAM-2023, kterým byla zamítnuta stěžovatelova žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky.

[2] Stěžovatel s kasační stížností spojil návrh na přiznání odkladného účinku, v němž uvedl, že nebude-li kasační stížnosti přiznán odkladný účinek, bezprostředně mu hrozí, že mu bude zrušeno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění (či minimálně nebude prodloužena jeho platnost) a bude nucen opustit území České republiky. Stěžovatel pobývá v České republice od roku 2016, kdy mu bylo 15 let, má zde veškeré životní zázemí a sdílí společnou domácnost s matkou a bratrem dvojčetem. V České republice je plně integrován, absolvoval zde střední školu v českém jazyce a v současné době pokračuje v magisterském studiu na vysoké škole, které by musel v případě návratu do země původu předčasně ukončit. Nepřiznáním odkladného účinku podané kasační stížnosti by byla

stěžovateli, jeho matce a bratrovi způsobena nenahraditelná újma spočívající ve významném narušení soukromého a rodinného života. Stěžovatel rovněž zdůraznil obavy o své zdraví a život, neboť v případě návratu do země původu by byl nucen plnit povinnou základní vojenskou službu.

[3] Žalovaná ve vyjádření k návrhu neshledala naplnění důvodů pro přiznání odkladného účinku. Zdůraznila, že prolomení právní moci správního rozhodnutí je mimořádným institutem a poznamenala, že stěžovatel nedisponoval žádným pobytovým oprávněním vyjma víza strpění z důvodu podané žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu. V případě existence objektivních důvodů bránících stěžovateli ve vycestování je možné požádat o nižší pobytové oprávnění dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, případně je možné pobytové oprávnění odvodit od plánovaného účelu pobytu. Žalovaná k tomu podotkla, že si je vědoma povinnosti žádat o pobytové oprávnění v zemi původu, od toho lze však v odůvodněných případech upustit. Stěžovatel má tedy možnost legálního pobytu na území. Závěrem upozornila, že rodinné vazby ani délka pobytu na území nejsou samy o sobě relevantním důvodem, který by umožňoval odhlédnout od důvodů, které vedly k vydání žalobou napadeného rozhodnutí.

[4] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení podaného návrhu a dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě naplněny.

[5] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.*

[6] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalované usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[7] Z citovaných ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním následujících objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Dále je třeba uvést, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není zrušeno. Odkladný účinek má proto charakter výjimky z pravidla, že žaloba či kasační stížnost odkladný účinek nemají, a měl by tak být přiznáván pouze v případech, které svou specifickou povahou takový postup odůvodňují. Je-li přiznání odkladného účinku výjimkou, znamená to (mimo jiné), že újma, která žadateli hrozí, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž naopak významná, tedy taková, která odůvodňuje, aby v konkrétním případě nebylo pravidlo, že žaloba (resp. kasační stížnost) odkladný účinek nemá, nebylo výjimečně uplatněno (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020

pokračování

Sb. NSS, bod 65, a ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, bod 25).

[8] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy hrozící stěžovateli oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě stěžovatele a jeho konkrétní situaci. Má-li být návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti úspěšný, musí stěžovatel tvrdit a osvědčit reálnou hrozbu intenzivní újmy, kterou by v návaznosti na vycestování do země původu utrpěl. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve výše označeném usnesení č. j. 8 Azs 339/2019-38 (viz bod 58) potvrdil dřívější názor vyslovený v usnesení ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 Azs 271/2015-32 (bod 7), dle kterého *„paušálním přiznáváním odkladného účinku všem kasačním stížnostem směřujícím proti rozhodnutím, se kterými je spojena povinnost vycestovat z území České republiky, by byla zcela popřena výjimečná povaha institutu odkladného účinku, jakož i záměr zákonodárce nepřiznat kasačním stížnostem brojícím proti takovému typu správních rozhodnutí odkladný účinek automaticky, tedy přímo ze zákona“*. K přiznání odkladného účinku by tedy nemělo docházet bez dalšího.

[9] Tvrzená újma může mít povahu např. mimořádného zásahu do rodinného života (dlouhodobé odloučení od blízkých příbuzných) či zásahu do ustáleného soukromého života (v případě plně integrovaného cizince žijícího dlouhodobě na území ČR), může mít povahu zásadních zdravotních důvodů (např. významné zdravotní obtíže bránící odjezdu či neléčitelné v zemi původu s rizikem progresu), anebo zcela výjimečných ekonomických důvodů (ztráta významných ekonomických hodnot v důsledku odjezdu spojená s existenčními obtížemi v zemi původu, případně výrazný nedostatek prostředků pro návrat v případě úspěchu kasační stížnosti). Rozhodné okolnosti musí stěžovatel nejen konkrétně tvrdit, ale také relevantním způsobem doložit. Povinnost tvrdit a doložit vznik újmy stěžovatel zpravidla naplní poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu.

[10] Nejvyšší správní soud má hrozící vážnou újmu spočívající v zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele v důsledku nuceného opuštění České republiky za dostatečně osvědčenou. Stěžovatel pobývá na území České republiky od svých patnácti let, tedy po podstatnou část svého dosavadního života. Zároveň zde žije ve společné domácnosti s matkou a bratrem dvojčetem a v případě nepřiznání odkladného účinku by vyvstala hrozba jejich vzájemného odloučení. V současné době také pokračuje v navazujícím magisterském studiu, což doložil potvrzením o studiu, přičemž nelze rozporovat, že by nepřiznáním odkladného účinku byl nucen toto studium ukončit (či minimálně významně omezit). Naproti tomu nelze dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám (ani žalovaná nic takového netvrdí). Nejvyšší správní soud tak má za splněnou první podmínku pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti spočívající v existenci nepoměrně větší újmy hrozící stěžovateli oproti újmě, která by mohla vzniknout jiným osobám, bude-li kasační stížnosti odkladný účinek přiznán.

[11] K možnému rozporu s důležitým veřejným zájmem Nejvyšší správní soud uvádí, že pro zamítnutí návrhu nepostačuje pouhá existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo jevit z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s., ale i v tomto případě je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do práv stěžovatele s intenzitou narušení veřejného zájmu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Žalovaná výslovně nepoukázala na žádný kolidující důležitý veřejný zájem; ve vyjádření se omezila toliko na

zpochybnění existence újmy na straně stěžovatele. Ani Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmý důležitý veřejný zájem, který by měl převážet nad možnou újmu stěžovatele. Odkladný účinek kasační stížnosti neznemožní definitivně výkon správního rozhodnutí, neboť jeho přiznáním se účinky rozhodnutí toliko odkládají, k naplnění veřejného zájmu postačuje i jejich pozdější nastoupení. Současně z ničeho neplyne, že by setrvání stěžovatele na území České republiky do ukončení řízení o kasační stížnosti důležitý veřejný zájem narušovalo. Ostatně i žalovaná ve svém vyjádření připustila, že by stěžovatel mohl v České republice zůstat a pobývat zde na základě jiného pobytového titulu. Ani z jejího pohledu tak zjevně není nezbytné, aby stěžovatel nutně a v co nejkratší době opustil území České republiky. Je tedy naplněna i druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[12] Nejvyšší správní soud dovodil naplnění obou shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a proto návrhu stěžovatele vyhověl a kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti se tak odkládá vykonatelnost rozhodnutí žalované.

[13] Nejvyšší správní soud současně připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku (i bez návrhu) usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.). Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

[14] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá poplatkové povinnosti podle položky č. 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Stěžovatel nespadá mezi osoby osvobozené od povinnosti soudní poplatek hradit, a proto rozhodl Nejvyšší správní soud dále tak, jak je uvedeno ve výroku II tohoto rozhodnutí. Soudní poplatek činí 1 000 Kč. Nebude-li soudní poplatek včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán celním úřadem.

[15] Soudní poplatek lze zaplatit:

- v hotovosti na pokladně Nejvyššího správního soudu
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 - 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1060502726**.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. února 2026

pokračování

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu